

Πνευματική ή Λατρευτική Ζωή; Τρόπος Λατρείας του Θεού.

Γράφει ο Νικόλαος Σπ. Βούλγαρης, Καθηγητής Θεολογίας.

**«Πνεύμα ο Θεός, και τους προσκυνούντας αυτόν
εν πνεύματι και αληθεία δει προσκυνείν»
«Χάριν έχω τω Θεώ, ώ λατρεύω από προγόνων
εν καθαρά συνειδήσει»,
«εν διδακτοίς Πνεύματος Αγίου,
πνευματικούς πνευματικά συγκρίνοντες».**

Δύο γιγαντώδεις δυνάμεις πνεύματος και πρακτικής, κατεβαίνουν στο στίβο της ζωής μας και ζητάνε μια απλάδα, όχι για να παλέψουν, αλλά για να δώσουν το στίγμα τους ελεύθερα, στο ανθρώπινο γίνεσθαι της Λατρείας. Μόνο που θέλουν να διευκρινιστεί ποια πρώτη θα δράσει και ποια ύστερη. Έρχονται απ' τα σκαλοπάτια του θρόνου του Θεού. Θέλουν να ζητήσουν και να πάρουν μαζί τους «κοπιώντες και πεφορτισμένους» και να τους αποθέσουν εκεί, προς ανάπαυση στη Βασιλεία του Θεού. Είναι, η περιζήτητη θέση που τους περιμένει, «εν δεξιούς» του Πλάστη. Το σήμαντρο τότε, δονίζει τους αιθέρες προκειμένου να συνεγείρει και να προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες

στο ακροατήριο των πιστών του Ναζωραίου, που δοκιμάζονται και περιμένουν. Να κρατήσουν τα κάλλιστα από όσα, ως γίγαντες, θα δρομολογήσουν. Η πνευματική ζωή έρχεται πρώτη ή η λατρευτική τοιαύτη, την ώρα της Λατρείας; Είναι ενδιαφέρον και εξεταστέο. Για τούτο μας κεντρίζει και προχωρούμε.

Ο λόγος του Θεού θα δώσει την έναρξη και την απάντηση σε τούτο το θέμα. Θα προσδιορίσει πρώτα, για ποιο Θεό θα μιλήσουμε και τότε θα οριστεί ποια δύναμη θα δράσει αρχικά: η πρώτη ή η δεύτερη, για την πληρότητα της Λατρείας μας. Θα αρχίσουμε απ' την πνευματική ζωή ή θα πάμε κατ' ευθείαν απ' την λατρευτική; Δια στόματος του ίδιου του Θεανθρώπου Ιησού, παίρνουμε καθαρή την απάντηση στην κουβέντα του με την Σαμαρείτιδα. **«Πνεύμα ο Θεός, και τους προσκυνούντας αυτόν εν πνεύματι και αληθεία δει προσκυνείν»**, Ιωάν.δ'24. Επομένως, δικαιολογημένα ο Απόστολος Παύλος θα μας πληροφορήσει ότι, πρέπει να μιλήσουμε απόλυτα πνευματικά, καθόσον, **«εν διδακτοίς Πνεύματος Αγίου, πνευματικούς πνευματικά συγκρίνοντες»**, Α' Κορ.β'13. Τότε θα μάθουμε τη σχέση της Πνευματικής και Λατρευτικής Ζωής, όπως οφείλουμε να την ζούμε. Ασφαλώς, δεν παύουν να υπηρετούν και οι δύο μαζί τον ίδιο σκοπό. Λατρεία, εν Πνεύματι.

Για να δώσουμε όμως τελική και σωστή απάντηση στο αρχικό ερώτημα «Πνευματική ή Λατρευτική Ζωή;», περισσότερο για τους φίλους απλούς ευσεβείς, οφείλουμε να προσδιορίσουμε χειροπιαστά και ερμηνευτικά τα ακόλουθα, που σχετίζονται με το Θεό που λατρεύουμε. Τι μας λέγει ο Θεάνθρωπος;

α. «Πνεύμα ο Θεός»:

Άρα; Δεν περιορίζεται ο Θεός στο χώρο και το χρόνο. Και όχι μόνο, καθόσον, **«Ο Θεός ο ποιήσας τον κόσμον και πάντα τα εν αυτώ, ούτος ουρανού και γης Κύριος υπάρχων ουκ εν χειροποιήτοις ναοίς κατοικεί»**, Πράξ.ιζ'24. Ο Πνευματικός Δημιουργός πάντων των του υλικού κόσμου, δεν χωράει στα στενά υλικά δημιουργήματα ενός ανθρωπίνως χειροποίητου Ναού. Είναι ο Θεός ο πανταχού παρών ταυτοχρόνως και δεν δεσμεύεται με κάθε τρόπο. Μιλάμε γι' αυτόν το Θεό που βρίσκεται παντού και καλύπτει όλο το χρόνο. Να γνωρίζουμε ακόμα όσα αποκαλύπτονται: **«Ο άνωθεν ερχόμενος**

επάνω πάντων εστί», και επιπλέον πιο διευκρινιστικά, «ο εκ του ουρανού ερχόμενος επάνω πάντων εστί», Ιωάν.γ' 31.

β. «τους προσκυνώντας αυτόν»:

Η λέξη προσκυνώ, ενέχει την έννοια της λατρείας και μάλιστα με ειδικό τρόπο. Είναι η λατρεία, ως εκδήλωση ευλάβειας και σεβασμού, με ανάλογη κλήση του σώματος, τύπου υποταγής, μέχρι και εδαφιαίου γονατίσματος. Βεβαίως, πάντοτε κατά τα ανθρώπινα δεδομένα. Άλλωστε, ο ίδιος ο Θεός από τα παλιά χρόνια προσδιόρισε τη σχέση προσκύνησης και λατρείας. Με ένταση διατύπωσε: «**Κύριον τον Θεόν σου προσκυνήσεις και αυτό μόνω λατρεύσεις**», Ματθ.δ' 10. Η προσκύνηση ως έκφραση και εκδήλωση και η λατρεία ως πράξη και απόδοση χρέους.

γ. «εν πνεύματι και αληθεία»:

Αυτοί οι δύο παράγοντες, το Πνεύμα και η Αλήθεια, συνιστούν τον τρόπο της λατρείας του Θεού. Είναι οι βασικοί άξονες που ορίζουν τη σχέση πιστού ανθρώπου και Θεού. Εξηγούνται, επομένως, χωριστά ο καθένας όπως αποδίδονται:

Πρώτον, «εν πνεύματι». Η λατρεία μας γίνεται δια του Αγίου Πνεύματος. Δηλαδή, δια «**του ενοικούντος εν ημίν**», προς το οποίο οφείλουμε να εναρμονιζόμαστε κατά την ώρα της λατρείας. Την εννοιολόγηση αυτής της ενέργειας την προσδιορίζει ακριβώς ο Θεός Απόστολος Παύλος. Ερμηνεύει: «**Τι ουν εστί; Προσεύξομαι τω πνεύματι, προσεύξομαι δε και τω νοϊ΄ ψαλώ τω πνεύματι, ψαλώ δε και τω νοϊ΄**», Α΄ Κορ.ιδ' 15. Τι εννοεί με τούτα ο Παύλος; Προσεύχομαι με το πνευματικό μου χάρισμα και τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος, αλλά προσεύχομαι και με το μυαλό μου. Να κατανοώ το περιεχόμενο των λεγομένων δηλαδή, δια της προσευχής μου. Ομοίως, να γνωρίζουμε οι πιστοί Χριστιανοί, ότι «**Ημείς ου το πνεύμα του κόσμου ελάβομεν, αλλά το Πνεύμα το εκ του Θεού, ίνα ιδώμεν ότι τα υπό του Θεού χαρισθέντα ημίν. Ά και λαλούμεν**», Α΄ Κορ.β' 12. Πήραμε το Πνεύμα απ' το Θεό. Αυτή είναι η γνήσια λατρεία, προερχόμενη δια της καρδιάς. Το περιεχόμενο δε της καρδιάς μας, να είναι πνευματοφόρο.

Δεύτερον, «εν αληθεία». Για να είναι η λατρεία μας αποδεκτή από το Θεό, πρέπει να βασίζεται στην αλήθεια. Να έχουμε σωστή γνώση του Θεού, για το ποιος είναι και τι απαιτεί από εμάς. Ακόμα και τι να ζητήσουμε εκείνη την ώρα. Να αποδίδουμε παρά ταύτα, αληθινά μηνύματα. Δηλαδή: Να

μνημονεύουμε όσα αποκαλύπτει ο Ευαγγελικός Νόμος του Θεού, η Αγία Γραφή. Με άλλα λόγια, να γνωρίζουμε την αλήθεια, που είναι ο ίδιος ο Θεός. Έχουμε σχετική παραγγελία: **«γνώσεσθε την αλήθειαν, και η αλήθεια ελευθερώσει υμάς»**, Ιωάν.η΄32. Βεβαιώνει τούτο επιπλέον, και ο Χριστός, ότι **«εγώ ειμί η οδός και η αλήθεια και η ζωή»**, Ιωάν.ιδ΄6. Όλα αυτά τα ιδιώματα του Χριστού, να τα βιώνουν οι πιστοί, λατρεύοντες το Θεό. Τότε ακριβώς, ο κάθε πιστός, **«συγχαίρει τη αληθεία»**, Α΄ Κορ.ιγ΄6. Να έχουμε υπόψη μας ότι, κατέχοντες την αλήθεια του Ευαγγελίου, εξασφαλίζουμε και την προστατευτική σφράγιση μας δια του Αγίου Πνεύματος, ως αρραβώνα της μελλούσης κληρονομίας. Εφεσ.α΄13-14. Όσα αναφέρονται δηλαδή, στον ίδιο το Θεό και τις προοπτικές που ορίζει ο ίδιος, εξασφαλίζονται δια της γνώσεως της αληθείας. Με μια υποχρέωση: Όλα αυτά να συγκρατούνται στη σκέψη μας, κατά την ώρα της Λατρείας μας, αποφεύγοντας τις εκτροπές με κοσμικές και άλλες σκέψεις.

Με τον τρόπο αυτόν και σε οποιοδήποτε τόπο ή χρόνο, βρισκόμαστε κοντά στο Θεό που τον υμνολογούμε ψάλλοντες, **«Ο εν παντί καιρώ και πάση ώρα, εν ουρανώ και επί γης προσκυνούμενος και δοξαζόμενος, Χριστός ο Θεός»**. Ως εκ τούτου, πρέπει να λατρεύεται ο Θεός, **«εν πνεύματι και αληθεία»**. Με την καρδιά μας, δια του Αγίου Πνεύματος αρχικά, αφοσιωμένοι απόλυτα στο όνομα, στις διδαχές και στο πρόσωπο του Θεού, χωρίς άλλες σκέψεις και εικόνες απ΄ τον κόσμο. Συνέχεια η Λατρεία να γίνεται και με την αλήθεια. Δηλαδή με τις σκέψεις του λογικού και του μυαλού μας. Να γνωρίζουμε για τούτο – και πρέπει να γνωρίζουμε πολλά – τον αποκαλυπτικό Ευαγγελικό Νόμο του Θεού μας. Την Αγία Γραφή. Είναι κοινή υπόθεση η Λατρεία. Μετέχουν ταυτοχρόνως, η καρδιά μας δια του Αγίου Πνεύματος και η σκέψη μας δια της γνώσεως του Θεού και των διδαχών του.

Τότε, σαν γιγαντώδης δύναμη, επέρχεται η Λατρεία μας και προσφέρεται ειλικρινής και παραγωγική, ώστε να μην ισχύει ο λόγος του Ησαΐου για τους ανθρώπους της εποχής του. Έλεγε τότε: **«Εγγίζει μοι ο λαός ούτος τω στόματι αυτών και τοις χείλεσι με τιμά, η δε καρδιά αυτών πόρρω απέχει απ΄ εμού· μάτην δε σέβονται με διδάσκοντες διδασκαλίας εντάλματα ανθρώπων»**, Ματθ.ιε΄8-9. και Ησα.κθ΄13. Περί αυτών, αποφαίνεται, ως Ευαγγελικός, ο λόγος του Θεού, **«ων ου γέγραπται το όνομα επί το βιβλίον**

της ζωής από καταβίβης κόσμου», Αποκ.ιζ'8. Αυτοί βρίσκονται σε γραμμή απώλειας.

Αντιθέτως, για τους πιστούς Χριστιανούς της εποχής μας, που λατρεύουν το Θεό κατά τα ανωτέρω, να ισχύει και να διαγγέλλεται ο σοφός λόγος του Αποστόλου των Εθνών. «**Χάριν έχω τω Θεώ, ώ λατρεύω από προγόνων εν καθαρά συνειδήσει**», Β' Τιμ.α'3. Οι Πιστοί Χριστιανοί λατρεύουν το Θεό τηρούντες και την παράδοση και μάλιστα με καθαρή συνείδηση.

Θέλετε και την απάντηση στο αρχικό ερώτημα;
«Πνευματική ή Λατρευτική Ζωή;».

Διαβάστε την:

Η Λατρευτική Ζωή μας είναι η γνήσια και αποδοτική, όταν γίνεται με την Χάρη και την ευλογία του Αγίου Πνεύματος.

Άρα:

Με Πνευματική ζωή, η σωστή Λατρεία μας.

Το συμπέρασμα, δικό σας.

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>